

Göteborgs
Stad

Göteborgs uteserveringar

Råd och regler

Råd och regler för uteserveringar. En skrift sammanställd av stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Göteborgs Stad Social resursförvaltning.

Göteborgs uteserveringar

Uteserveringar är ett självklart, trevligt och omtyckt inslag i staden. För att även din uteservering ska bli ett bidrag till en attraktiv gatumiljö vill vi lämna dessa goda råd och informera om några viktiga och grundläggande regler. När du ansöker om tillstånd för uteservering är det polismyndigheten du ska vända dig till.

Vad är en uteservering?

En uteservering:

- Står direkt på marken (lägre uppbyggnader accepteras endast i undantagsfall – platsen avgör).
- Har parasoller eller rörliga markiser (vikarmsmarkiser eller motsvarande) utan stödprofiler eller som inte vilar på väggar. En markiskonstruktion som har fast monterade stödprofiler är bygglovspliktig.
- Har avgränsningar som är max 90 cm höga (från marken). Helt genomsiktliga avgränsningar, till exempel av glas ska vara max 140 cm höga (från marken).

Sommartid och vintertid

- Säsongen för uteserveringar under sommartid är perioden 1 april – 31 oktober.
- Säsongen för uteserveringar vintertid är perioden 1 november – 31 mars.
Reglerna är olika för respektive säsong.

Tillstånd söks hos polismyndigheten

För en uteservering enligt ovanstående definition ska man söka tillstånd hos polismyndigheten enligt ordningslagen. Den är inte bygglovspliktig.

Helt eller till största delen inbyggda uteserveringar definieras som ”sommарverandor”. Dessa är byggnader och är därmed bygglovspliktiga. För dessa behövs också tillstånd från polismyndigheten.

Dessutom får det inte finnas några stora dominerande

reklamytor på avgränsningarna eller på markiserna. Dessa definieras som skyltar och är därmed bygglovspliktiga. Påverkan på stadsbilden och utformningen avgör om reklamytan är bygglovspliktig eller inte. Rådgör med en bygglovarkitekt på stadsbyggnadskontoret.

Viktigt att tänka på!

Vill du ha råd om utformningen kan du vända dig till ansvarig bygglovarkitekt på stadsbyggnadskontoret.

Observera att om en myndighet lämnar ett råd om utformning är det inte ett godkännande. Godkännandet av utformningen får du tillsammans med tillståndet som utfärdas av polismyndigheten.

Utformning

Stadsmiljön får sin unika karaktär av bland annat husfasader och gatans utformning. Hur avgränsningen, möblemanget och parasoller eller en markis ser ut betyder mycket för helhetsintrycket. Ta därför hänsyn till omgivningarna när du planerar din uteservering.

Ansvarig bygglovarkitekt på stadsbyggnadskontoret ger gärna utförliga råd om utformningen.

Underlag

Uteserveringar är en del av gatumiljön och kan oftast placeras direkt på trottoaren. Men det går inte att ställa samma krav på en trottoar som ett golv inomhus. Ibland sluttar trottoaren alltför mycket och ibland är markbeläggningen alltför ojämn.

Välj möbler som passar gatubeläggningen och som lättare kan ta upp lutningar och ojämnheter. Undvik ljusa plastmaterial.

Acceptera nivåskillnad mellan ute och inne. Placera entrén på serveringens långsida.

Även om trottoaren lutar måttligt kan du möblera uteserveringen.

Du kan alltid rådgöra med trafikkontoret eller en bygglovarkitekt på stadsbyggnadskontoret om du är osäker angående underlaget.

Avgränsning

Använd metall och glas som material i avgränsningarna. Tryckimpregnerat trä och villastaket är material som inte hör hemma i stadsbilden.

Tillgänglighet

Plan- och bygglagen kräver att allmänna platser ska kunna användas av personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga. Eventuell uppbyggnad ska därför ha en anpassad tillgänglighet. En uteservering ska dessutom vara möblerad så att den är användbar även för personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

En uteservering ska ha en säker och funktionell avgränsning som även är tydlig för synskadade. En uteservering som inte har serveringstillstånd ska ha markerade gavlar som är tydliga för synskadade.

Rådgör med De Handikappades Riksförbund eller bygglovarkitekt på stadsbyggnadskontoret.

Serveringstillstånd

Serveringstillstånd för servering av alkoholdrycker söks hos tillståndsenheten vid Sociala resursförvaltningen, Göteborgs Stad.

Toaletter

Restaurangens toaletter kommer att belastas mer med en uteservering. Det ska finnas tillräckligt med toaletter så att gäster inte utträttat sina behov utomhus. Ta kontakt med miljöförvaltningen för att diskutera denna fråga.

Ljud

En uteservering påverkar ljudvolymen i omgivningarna, särskilt om restaurangen öppnar upp fönster och dörrar då musik spelas i restauranglokalen.

Restaurangen får gärna spela musik för sina egna gäster men på offentlig plats utanför restaurangens område får ljudnivån inte överskrida 50 dBA efter 22:00.

Kontakta miljöförvaltningen som kan informera om övriga ljudnivåkrav, till exempel vilka ljudnivåer som bostäder, hotell, serveringar, butiker eller andra verksamheter får utsättas för.

Information om ljudnivåkrav finns bifogat i kommunens villkor för uteservering.

Brandsäkerhet

Brandsäkerheten är viktig att ta hänsyn till. En brandskyddsdocumentation ska därför upprättas. Denna ska redovisa brandbelastningen och restaurangens utrymningsväg.

Rådgör med räddningstjänsten när du ska göra din brandskyddsdocumentation.

Snöröjning och halkbekämpning

Vintertid är fastighetsägaren ansvarig för snöröjningen och halkbekämpningen på trottoaren utanför sin fastighet. Detta innebär att en restauratör som ansöker om tillstånd för en uteservering ska bestämma gränserna för vem som ansvarar för vad när det gäller snöröjning och halkbekämpning tillsammans med fastighetsägaren.

Regler för placering och mått

Normalt placeras uteserveringen intill den egna lokalens fasad. Den kan maximalt vara lika lång som lokalen är innanför fasaden.

En uteservering måste ta hänsyn till att stadens trottoarer i första hand är till för gående. Vilket självfallet inkluderar personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

Grundregler för uteserveringar under sommarsäsongen (1 april – 31 oktober)

- Mer än halva gångbanelängden får aldrig utnyttjas.
- Det ska alltid finnas minst 2 meter fri passage på trottoarer med många fotgängare. På trottoarer med mindre antal fotgängare per dag ska det alltid finnas minst 1,5 meter fri passage. Observera att dessa mått är minimimått som ska användas klokt. Tänk till exempel på hur lång uteserveringen är. Bedömningen av uteserveringens storlek görs av polismyndigheten och trafikkontoret.
- Berörd fastighetsägares synpunkter ska bifogas ansökan.

Grundregler för uteserveringar under vintersäsongen (1 november – 31 mars)

- Mer än halva gångbanelängden får aldrig utnyttjas.
- Det ska finnas 3,5 meter fri passage på trottoarer med många fotgängare. På trottoarer med mindre antal fotgängare per dag ska det finnas 2,5 meter fri passage. Observera att dessa mått ska användas klokt. Tänk till exempel på hur lång uteserveringen är. Bedömningen av uteserveringens storlek görs av polismyndigheten och trafikkontoret.
- På trottoarer med gatuvärme gäller samma mått som under sommarsäsongen.
- Anordningarna ska vara enkla och inte bygglovspliktiga. De ska alltså vara lätta att montera ner, vilket till exempel behöver göras snabbt på grund av väderförhållande, gatu- och ledningsunderhåll med mera.

Av denna anledning lämnas inga tillstånd för uteserveringar med uppbyggnader.

- Avgränsning och möblering ska anpassas till gällande alkoholtillstånd.
- Berörd fastighetsägares synpunkter ska bifogas ansökan.

Fritt passagemått

Det fria passagemåttet betyder att det ska vara möjligt för gångtrafik att kunna passera utan bekymmer. Finns det träd, vägmärken, parkeringsmätare, cykelställ eller gatumöbler på trottoaren eller platsen betyder detta att den möjliga ytan för uteserveringen minskar, eftersom den fria ytan räknas från dessa.

Uteservering på gågator och gårdsgator

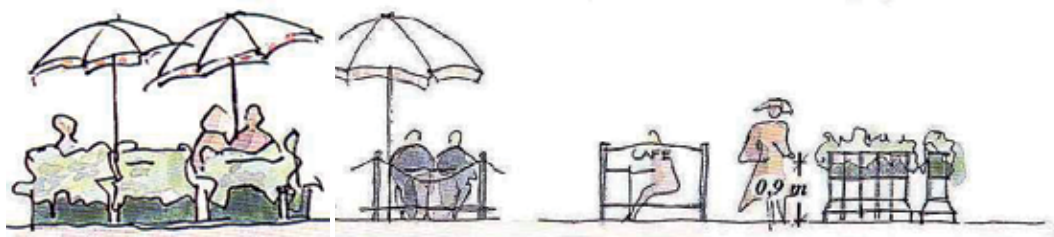
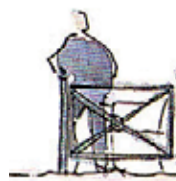
På gårdsgator och gågator kan uteserveringar även placeras på motsatta sidan av gatan eller kvarteret om det anses lämpligt. Bedömningen görs av polismyndigheten och trafikkontoret. Storlek och utbredning får inte vara större än vad den skulle ha varit vid den egna lokalen. Avståndet mellan uteserveringen och den egna lokalen bedöms med hänsyn till trafiksäkerhet, livsmedelshandling och eventuellt serveringstillstånd för alkohol. Hänsyn måste också tas för krav på framkomlighet för räddningsfordon.

Alla berörda fastighetsägares synpunkter ska bifogas ansökan om upplåtelse.

Särskilda regler för vissa gator

Kungsportsavenyen har en mycket unik karaktär och ett högt kulturhistoriskt värde. Olika delar av gatan har dessutom olika förutsättningar för uteserveringar. Särskilda regler gäller därför för Kungsportsavenyen. Kontakta trafikkontoret eller stadsbyggnadskontoret för närmare information om vilka regler som gäller.

På Västra- och Östra Hamngatan som har bredare trottoarer och många fotgängare är förhållandena speciella och varierar mycket utefter gatorna. Därför bedöms ansökningar om uteserveringar på dessa gator utifrån förhållandena i det aktuella läget. Rådgör så tidigt som möjligt med polismyndigheten och trafikkontoret.

Blomlåda i ställning av täckmålat smide på mark.

Smal list nära marken underlättar för synskadade.

Skiva av 6 mm hårdat glas mellan stolpar.

Smal blomlåda placerad direkt på mark.

Enkelräcke, höjd 0,90 meter, fäst vid fasad.

Yttermått

Uteserveringens yttermått inkluderar blomlådor, menyskyltar och övriga anordningar. Dessa får därför inte placeras utanför uteserveringens godkända yttermått. Detta gäller också fristående anordningar.

Uteserveringens avgränsningar ska inte ha en permanent karaktär, men avgränsningar får ändå inte se ostadiga och vingliga ut. Avgränsningen får ej fästas i beläggning utan avtalad överenskommelse med trafikkontoret.

Så här ansöker du

Ansökan om tillstånd för uteserveringar lämnas till polismyndigheten, Göteborg City/tillstånd. För uteserveringar under **sommarsäsongen senast 15 januari** och för uteserveringar under **vintersäsongen senast 15 augusti**. Särskilda ansökningsblanketter krävs. Dessa kan hämtas hos polismyndigheten samt på www.polisen.se. I samband med att ansökan lämnas in tas en avgift ut. Polismyndigheten lämnar ansökan vidare till trafiknämnden som uttalar sig om kommunens samlade villkor för upplåtelse av marken. Trafiknämnden är alltså remissinstans.

Innan du ansöker rekommenderar vi att tidigt kontakta trafikkontoret för råd om placering och stadsbyggnadskontoret för råd om utformningen.

Om det ska serveras öl, vin eller sprit på uteserveringen krävs serveringstillstånd. Detta söks hos tillståndsenheten vid Sociala resursförvaltningen.

Tillstånd för uteservering gäller för sommarsäsongen 1 april – 31 oktober och för vintersäsongen 1 november – 31 mars. När tillståndet har gått ut ska uteserveringens samtliga delar vara bortplockade och platsen städad.

Bifoga:

- Planritning i skala 1:50 som visar uteserveringens placering och yttermått. För att det fria passagemåttet ska kunna bedömas ska ritningen också utvisa alla fasta föremål som träd, stolpar, cykelställ och gatumöbler. Ritningen ska vara måttsatt.
- Tvärsnitt i skala 1:50 som visar anslutning till husfasad och mark.
- Ritning som tydligt visar avgränsningens utformning och hur tillgängligheten tillgodoses. För att detta ska vara möjligt att bedöma krävs att skalan är minst 1:50 och att ritningen är försedd med mått. Ange också vilket material som avgränsningen är tänkt att bestå av. Bifoga gärna ett fotografi på platsen. Det underlättar behandlingen av din ansökan.
- Berörda fastighetsägares synpunkter.
Ritningar på husfasader som kan användas som underlag finns på stadsbyggnadskontorets arkiv.

Serveringstillstånd

Om du vill servera öl, vin eller sprit krävs serveringstillstånd. Enligt alkhollagen (1194:1738) 7 kap 10 § ”skall serveringstillstånd avse viss lokal eller annat avgränsat utrymme”. Serveringstillstånd söks separat hos tillståndsenheten vid Sociala resursförvaltningen, Göteborgs Stad. För att ett serveringstillstånd ska gälla även en uteservering så krävs det att denna har en säker och funktionell avgränsning. Tillståndsenheten beslutar också om uteserveringens stängningstider.

Påföljder

Vad du får göra på offentlig plats regleras i Ordninglagen. Brott mot denna kan medföra böter. Om det som byggs på gatumark avviker från tillståndet ska rättelse ske omedelbart efter polismyndighetens påpekande, annars återkallas tillståndet och vite kan utdömas. Misskötsel kan komma att tas in i bedömningen vid kommande ansökningar om tillstånd.

Byggnadsnämnden är tillsynsmyndighet vad gäller kraven på tillgänglighet och ska se till att dessa följs. Om det som byggs på kvartersmark avviker från reglerna i denna skrift ska byggnadsnämnden ingripa med stöd av reglerna i 11 kap. plan- och bygglagen (2010:900).

Miljönämnden är tillsynsmyndighet när det gäller livsmedelshantering, avfallshantering, störningar för omgivningen och sanitära frågor.

Nyttiga kontakter

Polisen, Göteborg City, Tillstånd: Box 429, 401 26 Göteborg. Besöksadress: Stampgatan 28.

Tel: 114 14 E-post: tillstand.vastragotaland@polisen.se www.polisen.se

Trafikkontoret: Box 2403, 403 16 Göteborg. Besöksadress: Köpmansgatan 20. Tel: 031-368 00 00

E-post: trafikkontoret@trafikkontoret.goteborg.se www.goteborg.se

Miljöförvaltningen: Karl Johansgatan 23, 414 59 Göteborg. Tel: 031-368 37 00

E-post: miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se www.goteborg.se

Tillståndsenheten: Social Resursförvaltning, Box 5282, 402 25 Göteborg. Besöksadress: Bohusgatan 15

Tel: 031-367 90 00 E-post: tillstandsenheten@socialresurs.goteborg.se www.goteborg.se

Stadsbyggnadskontoret: Box 2554, 403 17 Göteborg. Besöksadress: Köpmansgatan 20. Tel: 031-368 00 00

E-post: sbk@sbk.goteborg.se www.goteborg.se

Räddningstjänsten Storgöteborg, Förebyggande avdelningen: Box 5204, 402 24 Göteborg. Besöksadress:

Åvägen 2. Tel: 031-335 26 00. E-post: raddningstjansten@raddningstjansten.goteborg.se

www.raddningstjansten.goteborg.se

De Handikappades Riksförbund Göteborgsavdelningen: Box 12120, 402 42 Göteborg. Besöksadress:

Slottskogsgatan 18. Tel: 031-367 98 30. E-post: dhrgotborg@telia.com www.dhrgoteborg.nu

Vem ska jag vända mig till?

Stadsbyggnadskontoret - för råd om utformning

Trafikkontoret - för råd om placering

Miljöförvaltningen - i frågor om belastning av toalett och ljudvolymen

De handikappades riksförbund - för frågor om uteserveringens tillgänglighet

Förutsättningar

Alla har ett gemensamt ansvar för att göra staden vacker och det är viktigt att vi behandlar det gemensamma gaturummet med största respekt. En god ordning är en förutsättning för att de aktiviteter som ska samspela bidrar till trivsel och skönhet. Vid bedömningen av aktiviteter i stadsmiljön avgör bland annat stadsbildens karaktär och trafikomfattning.

Enligt Ordningslagen 3 kap. 1 § (SFS 1993:1617) får en offentlig plats inom detaljplanelagt område ”inte utan tillstånd av polismyndigheten användas på ett sätt som inte stämmer överens med det ändamål som platsen har upplåtits för eller som inte är allmänt vedertaget”.

Denna råd- och regelsammanställning, som vi hoppas ska vara till nytta och inspiration, är resultatet av ett samarbete mellan tillståndsenheten vid Göteborgs Stad Centrum, polismyndigheten i Västra Götaland, trafikkontoret och gatubolaget samt stadsbyggnadskontoret.

Dessa råd och regler för uteserveringar i Göteborg har godkänts av byggnadsnämnden och, förutom vad gäller avsnitten om serveringstillstånd och utformning, av trafiknämnden, vad gäller lokala ordningsstadgan för Göteborgs kommun av polismyndigheten i Västra Götaland och vad gäller regler för servering av alkoholdrycker av tillståndsenheten, Social resursförvaltning.

Denna skrift är en omarbetning av tidigare Råd och Regler för uteserveringar från december 1993 och en revidering av utgåvan från 2007.

Lars Ivarson
Stadsbyggnadsdirektör
Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

Lars-Bertil Ekman
Trafikdirektör
Göteborgs Stad
Trafikkontoret

Bengt Delang
Förvaltningschef
Göteborgs Stad
Social resursförvaltning

Checklista

- Tänk på omgivningarna så att uteserveringen passar in.
- Sluttar trottoaren? Är marken ojämn? Underlaget är viktigt för utformningen.
- Använd material som passar in i stadsbilden.
- Se över tillgängligheten för personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga.
- Är uteserveringen tydlig och tillgänglig för synskadade?
- Diskutera med miljöförvaltningen om belastning av toaletter.
- Undersök hur ljudvolymen från uteserveringen påverkar omgivningarna.
- Upprätta en brandskyddsdokumentation.
- Stämmer uteserveringens mått med det som krävs sommar- respektive vintertid?
- Ansök om serveringstillstånd om alkoholhaltiga drycker ska serveras.
- Gör de ritningar som ska skickas med ansökan.

Ordförklaring

Bygglovpliktig - Byggåtgärd som kräver bygglov

Bygganmälanpliktig - Byggåtgärd som kräver anmälan. Exempelvis håltagning i en bärande konstruktion.

Planritning - Ritning sedd uppifrån

Tvärsektion - Ritning som visar tvärs igenom (exempelvis en byggnad.)

Brandbelastning- Brännbart material per m² i en byggnad

Startbesked – Besked om tillstånd att påbörja beviljad åtgärd

Göteborgs
Stad